

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus liberter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter I., Weisz H. és Krausz V. tőzsdéjében.

Válasz.

Városszerte kínos megütközést keltett az az otromba támadás, a melyben a Székesfehérvár és Vidéke mult keddi számában részint *Kalocsay Alán*, Székesfehérvár képviselőjét, részint az ő megválasztását s ennek keretében természetesen Székesfehérvár *keresztény érzelmi választó-közönségét* is részesítette.

Mindenki tudja, hogy Kalocsay Alának 1896-ban való megválasztása egyike volt a legideálisabb és legtisztább választásoknak, midőn a vesztegetések, a hivatalos hatalomnak megfeszített erőlködése sem volt képes rá, hogy a függetlenségi párt jelöltjét maga alá gyűrje, midőn a választók maguk fedezték jelöltjüknek összes választási költségeit. Tudjuk nagyon jól, hogy a miniszterek gratuláltak Kalocsay Alának a székesfehérvári választáshoz.

És most akad valaki, a ki ezt a választást utólag a sárba hentergeti. A Kalocsay Alán személye ellen intézett durvaságokra, a midőn „fogyatékos észtehetségről“, a „tisztességérzetének“ s a „politikai tisztességnek hiányáról“ stb. beszél: ezekre nem szándékoztunk reflektálni, végezzék el Kalocsay Alán, ha kedve van hozzá; de midőn „*pálinka gőzében fogant politikáról*“, „*demagógiáról*“, „*földosztásról*“, „*a mennybéli üdvösségnek itcsés üveggel való méréséről*“, „*asztalon való prédikálásról*“, „*a keresztnek házhoz való hurcolásáról*“, „*bűnbocsánatok osztogatásáról*“ etc. volt szó: erre nézve meg kellett adnunk a választ. És meg is adtuk, a midőn az egész támadást a Bánffy korszakból elpotygyantott személtádház mérjük, a midőn otromba, utszéli hazudozásnak és rágalomnak deklaráltuk mindaddig, míg a nagyhangon világgá bocsátott vádakat adatokkal, szem- és fültanuk igaz állításainak alapján beigazolva nem látjuk. Mert mi olyanformán fogjuk fel a a hirlapírói tisztességet, hogy ha valakinek van hozzá bátorsága, hogy egy jelentős város választóközönségének számbelileg is, függetlenségben is nagyobb részét a legsötétebb színben, a legmegalázóbb vádaktól bemocskolva állítja a világ elé, hogy mielőtt azt megtette, már számot vetett azokkal az adatokkal, melyekkel állításait támogatni fogja, hogy mindenestre fel fog mutatni egy-két alakot, a kiknek házához a kereszteteket cipelték, a kik kortescéla bűnbocsánatot kaptak.

Oly kemény vádakat hangoztattunk, hogy érezve szavainknak súlyos voltát — odaállottunk a másik alternatíva elé és magunk szállítottuk fel a Sz. és V.-t,

hogy állításainkért esetleg a sajtóbírósnál keressen ellenünk megtorlást. Egyenesen a szeme közé vágtuk, hogy eljárását a hirlapírói tisztességgel nem tartjuk megengedhetőnek: Szóval megtettünk mindent, a mit a világgádobott állítások megerősítésére, vagy megcáfolására szükségesnek tartottunk.

S nem csalódtunk. A „Székesfehérvár és Vidéke“ találva érezte magát s még csütörtökön este, lapunk megjelenése után azonnal elküldötte megbízottat Jókuthy főhadnagy urat egy tisztársával lapunk felelős szerkesztőjéhez, a kik a cikk szerzője után tudakozódtak. Lapunk felelős szerkesztője készséggel vállalta magára a felelősséget és örömmel jelentette ki, hogy a sajtóbírósak előtt a cikkért és a benne foglalt állításokért meg fog felelni.

Ezután mi, meg minden józan eszű ember is azt vártuk, hogy a Sz. és V. vagy be fogja bizonyítani állítását, vagy pedig mivel mi őt otromba, utszéli rágalmaszról és hazudozásról vádoltuk — a sajtó bíróságnál keres elégtételt.

De ellenkezőleg történt, mert a Sz. és V. se be nem bizonyított, se be nem vádolt, hanem egy régebbi nyilatkozatára hivatkozva, a »nem reflektálás« bőséges köpenybe burkolózott s miután egyszer már tudomásul vette az ellene irányult vádakat és sértéseket, magára hagyta száradni az egészét és azt mondja, hogy *nem törődik vele*.

Ha ő nem törődik a maga tisztességével, minek törődünk vele mi? Ha ő rá ráfér a rágalmazó, a hazudozó cím, ha ő maga beismeri, hogy irányja a tisztességes hirlapírás irányával nem egyezik meg, mi ugyan nem fogunk sebére gyógyító balzsamot keresni.

Annyit azonban, mint megjegyzést idemléklünk, hogy midőn a Sz. és V. magára sértőnek vélvén a mi megjegyzéseinket, megbízottait küldötte lapunk felelős szerkesztőjéhez, mi úgy véljük, hogy párbajra gondolt, hogy t. i. valaki a mi részünkről, és valaki az ő részünkről kiáll a porondra, aztán kölcsönösen durrogatnak egymásra, vagy: ő kap, vagy ő ad egy fél centiméteres karcolást, aztán selymekendőt akaszt a nyakára és végig sasiroz a főutcán, mint a ki a lap becsületét másfél csepp vér árán összedrotozta. Mivel azonban párbajra nem volt kilátás, megelégedett a tisztességtelen, a hazudozó és rágalmazó jelzők egyszerű lenyelésével.

Nekünk fáj ez legkevésbé.

Nem tartjuk érdemesnek, hogy vele tovább foglalkozzunk, hanem szavainkat

a helybeli szabadelvű-párt vezetőihez, névszerint *Zichy Jenő grófhoz*, a szabadelvű-párt ezidő szerinti jelöltjéhez, továbbá a szabadelvű-párt elnökéhez *dr. Ruday Lajos* urhoz, valamint *Havranek József* polgármester urhoz bátorkodunk intézni.

Székesfehérvár városának választóközönsége úgy tudta eddig, hogy a mint a „*Székesfehérvári Hirlap*“ a függetlenségi párt, a „*Fejérmegyei Napló*“ a néppárt, úgy a „*Székesfehérvár és Vidéke*“ a szabadelvű kormánypart érzelmeinek szokott kifejezést adni. Benne lennek meg leghitelesebben a párt felhívásai, ő tartja kötelességének a párt kebelében történt ügyeket a nagy közönség elé vinni s így joggal tételezhetjük fel, hogy azokhoz a sértésekhez, a melyeket a szabadelvű párt organuma Székesfehérvár városa keresztény érzelmi lakosságának, a legutóbbi választás ellenzéki választóinak és az akkor megválasztott képviselőnek arcába vágott, — hogy azokhoz a sértésekhez esetleg magának a pártnak is van némi köze; hogy esetleg sugalmazás, megbeszélés eredménye.

Tudjuk nagyon jól, hogy Zichy Jenő grófnak jelöltsége részben megbénította az ellenzék erejét, mert a város polgársága jórészt úgy vélekedett, hogy benne nemcsak meggyőződéses, független, hanem egyszersmind olyan ember lép a város polgárai elé, a kinek keresztény érzülete, a multban tanusított koncilians magatartása reményt nyújt arra nézve, hogy keresztény gondolkodású polgártársaink benne a keresztény eszméknek inkább barátját, mint ellenségét fogják látni.

Tudni szeretnők tehát, s azt hisszük, joggal van tudni, sőt a mennyiben úgy Zichy Jenő gróft, mint Ráday Lajos drt, valamint Havranek József polgármestert is egyeneslelkű, nyíltjelmű embereknek tartjuk, a kik a mit éreznek, a mit elvül fogadtak, annak szóval is kifejezést mernek adni, megegyezik-e, vagy mennyiben egyezik meg elsősorban magának a képviselőjelölt urnak, másodsorban a párt vezetőjének érzelmeivel az a támadás, a melyben a párt organuma a keresztényileg gondolkodó ellenzékét részesítette. *Mi, a kik keresztényeknek valljuk magunkat, a kik érzékenyek vagyunk minden támadás iránt, a mely vallási érzületünket sérti, tudni akarjuk, hogy a kormánypart, még ha Zichy Jenő gróf nevével indul is harcba, minő véleménynyel van a mi keresztény eszméink és elveink iránt?*

Selyemgyár és villanyos.

A tegnapi városi rendkívüli közgyűlésen két fontos ügy került színpadra: Hedrik novaveszi gyár-igazgató ajánlata a létesítendő selyemgyár ügyében s az az ominózus villanyos ügy, mely Nagy Ignác és érdektársainak nevéhez fűződik. Pénzes ügye a városnak mind a kettő és épen azért méltán csodálkozhatik a város közönsége, hogy Farkasdy és Rauscher biz. tagokon kívül a zöld asztal támogatói csak abban különböztek a korláton kívül álló, úgynevezett karzati közönségtől, hogy az előbbieket szavaznak is, döntenek is az olyan ügyekben, a melyekhez semmit, de bizonyára kevesebbet értenek, mint talán a korláton kívül állók. Mert nálunk bizony az ügyek előzetes tanulmányozása nem divat; a kötelezősége ezen neme ismeretlen fogalom, a teljes tájékozatlanság, az ügy iránti érdeklődés hiánya néhány biz. tag kivételével annyira megszokott dolog már, hogy ennek konstatálása bizony-bizony felesleges s ha a sajtó rá is mutat, nem azért teszi, hogy hivatali kötelezőségei eleget téve a már megfogott s demoralizált közönség javítását reménylő merné, hanem teszi azért, hogy legalább önmagától elhárítsa. Bizottsági tagnak lenni és nem érteni semmivel sem: lelkiismeretlenség; biz. tagnak lenni és nem tenni semmit sem: kötelezősége-mulasztás; biz. tagnak lenni és tudatlanság, készségtelenség, a közigazgatás terén teljes tájékozatlanság folytán csakis egyéni tekintetekre, személyi összeköttetésekre appellálva a szavazás jogaival élni: véték. A mi közönségünk a hibás. Vagyonra, de csakis vagyonra alapított tekintély, családai összeköttetés, érdeke sugalata jóbarátság, de sohasem a személynek egyéni értéke, értelmi képessége, hozzáférhetlen karaktere a döntő a választásoknál s így nem csoda, ha egyesek buzgó törekvése, jóindulata, munkássága hajótörést szenved a túlnyomó elemi erő közönyén, illetve tehetetlenségén.

A tegnapi közgyűlésen megszavazták volna az idegen Hedriknek a Dárius kincset is s valjón a biz. tagok kilenc tizedrésze meg tudná-e mondani, hogy mire? Lehet, hogy blindre helyesen cselekedett, lehet, hogy nem s ez utóbbi esetben 70000 korona megy ki a város nagy is megcsappant pénztárából jó is, helyes is, szükséges is a gyárak és ipartelepek létesítése, de kellő körültekintés, előrelátás mellett. Hisz maga a polgármester is csak általánosságban szolt az ügyhöz, a konkrét eset részletes ismertetése csak egyoldalú volt, a mennyiben az adott dolgok szabatosan körülírva kerültek a zöld asztalra, az ellenérték azonban csak a bizonytalanság halvány reményében körvonalazható. Térjünk át a tárgyalás menetére.

Fiáth Pál báró főispán miután az ülést megnyitja, Lipcsey aljegyző referálja a selyemgyár ügyét. A kormány, ha Hedrik az első évben legalább 50, a másodikban 100 munkást foglalkoztat, évi 10000 korona szubvenciót és 15 évi adómentességet biztosít persze az adófizetők zsebéből. Ehhez Hedrik kér a várostól: a volt sörház épülettel együtt 13000 m. területet, részben a sörház előtti térségből, részben a városmajorból; 25000 koronát és 15 évi adómentességet. A tanács a területet redukálja, a város majorra eső részt s a sörház előtti tér egy részét nem javasolja átadni, mégis biztosítani óhajtja a gyárost, hogy később, — ha a szükség kívánja —, bírói becslés alapján megállapított áron ezt is átengedi. A miniszteri kikötésen túl nem megy, meghagyja a munkások számarányát s nem követel többet, mint hogy Hedrik építkezésre és felszerelésre 300000 koronát költsön s 15000 kor. forgatókével rendelkezék.

A jegyzői tárgymegbeszélés után Havranek polgármester nem sok reménnyel ugyan, de még több ügyességgel a gyárak hasznáról beszél s bár beismeri, hogy nagy az áldozat, az ügyet pártolásra ajánlja.

Kuthy József dr. két kérdést vet fel: benn van-e a kért területben a sörház is, továbbá mi a gyár üzeme? Havranek polgármester az első kérdésre igennel felel, a másodikra kijelenti, hogy ily irányban tájékozva nincs. Ezen azonban senki sem ütődik meg, de minek is? Hogy Hedrik mit akar, azt felesleges tudni, elég ha a város gavallérosan viseli magát.

Farkasdy Dezső szépségében kezdi a monológját. Nem tetszik neki, hogy Hedrik németül levelez. (Hát az tetszik-e, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ur németül levelezett ugyan-ezen ügyben?) A tanácsi előterjesztést elfogadja, de csak pótlásokkal. És pedig: az ingatlanra a bekebelezési engedély csak a 300000 kor. összeg beépítése után adassék meg; a szomszédos telkek bírói becsú alapján csak 5 év keretén belül vehetők meg; a gyáros 5 év múltán munkásokul kizárólag magyar állampolgárokat alkalmazhat.

Miután a pótlások szó nélkül elfogadtattak, Rauscher Béla biz. tag számadatokkal bizonyította a létesítendő gyár finánciális előnyeit. A kivitel selyemcikkekért 43 millió kor., a behozatal 3 millió kor. Adunk 50000 kor. értéket, (talán többet is még 15 év adómentességét!) kapunk majd 15 év után évi 3000 kor. adót és még a naponként kifizetett munkásbér pénzforgalmát. A haszon számadatokban szépen hangzott s mégis ez a állatlat Rauscher szerint is rizikó.

Miután még Kuthy József dr. is magáévá teszi Farkasdy indítványát, a bizottság az eszözött pótlással elfogadja a tanácsi előterjesztést. Nyomban feláll Fittler tiszti ügyész s mintha nem biznék a jegyző tollában, a már általa megszövegezett határozatot felolvassa. Szinte nem merjük állítani, hogy az ügy iyletén tárgyalására Fittler ügyész úgy tette rá a koronát, hogy a szemlélő akarva, nem akarva ügyes kezek gondos munkáját látta a tárgyalás lefolyásában. Valóban előre megrendelt beszédekkel sem lehet simább tárgyalást preparálni s meglepőbb eredményt elérni.

Havranek polgármester közigazgatási taktikáján a babékoszoru egy levéllel ismét gazdagabb.

Finánciális szempontból az előbbinél sokkal fontosabb a második kérdés, a város ominózus villanyos ügyének tárgyalása. Három és fél éve vajudik ez ügy, elefántot csináltak annak idején a szunyogból s ma már a szunyog semmivé vált. Beszéltek akkor villanyos vasutról, világitásról s bár jó eleve résen álltunk s megmondtuk véleményünket ezen ügyben, sem a hatóság, sem a bizottság nem állott egészen résen s odajutottunk, hogy ma már a város valjára kárát ennek az ügynek. Most tényleg úgy áll a dolog, hogy a város szerződése a gázzal 1902. év végén lejár, a villanyvilágitás csodót mondott s mert a magas miniszterium volt szives 40 nap helyett másfél év alatt felülvizsgálni a részleges terveket, Nagy Ignác és társai jogosan kéri vissza a 10000 korona óvadékot, mely a miniszterium szabályszerű eljárása esetén a várost illette volna. Kuthy József fel is veti azt a kérdést, hogy ki fog ezért kárpótlást nyújtani a városnak. Fiáth főispán kijelenti, hogy erről a körülményről már a belügyminisztert értesítette. A belügyminiszter meg is kérdezte a hatóságot, van-e ebben az ügyben anyagi károsodása? Mi úgy tudjuk, hogy a kereskedelmi miniszterium késedelmes eljárása miatt a vizsgálat meg is indított. A vége az lesz, hogy a város egy fillért sem kap.

Farkasdy biz. tag erős szarkazmussal bírálja a helyzetet s konstatálja, hogy a tanács mindent keresztül visz, amit akar itt, e helyen kívül azonban eredményt felmutatni nem tud, a mint azt a jelen eset is igazolja: Attól tart, hogy ha a jelzett villanyos ügy elintézésére 3^{1/2} év kevés volt, a közvilágitásra vonatkozó szerződés megkötésére másfél év nagyon kevés lesz. Kényszerhatás alatt fogadja el a tanácsi előterjesztést, mely szerint a Nagy Ignác és társaival kötött szerződés felbontandó s a közvilágitásra december hó 31-iki lejáratát pályázat hirdetendő. Az ajánlati felhívás sürgős elkészítésére albizottság küldetiki ki.

Szóval nincs villanyos világitás, elveszett a 10000 kor. óvadék s csödbe jutunk a közvilágitási szerződéssel. És mindennek a magas miniszterium az oka!

Választási mozgalmak.

A bodajki választókerület függetlenségi és 48-as pártja a múlt vasárnap tartotta Moórott alakuló gyűlését. A mint levelezőnk írja, a moóriakkal együtt körülbelül ötszázan vettek részt a gyűlésen, köztük a kerület több községéből kiküldöttek. Kovács Endre ügyvéd, a párt

elnöke üdvözölte a megjelenteket. Majd helyét Babay K. keresztesi ev. ref. lelkésznek adta át, a ki Kovácsot jelöltnek ajánlotta, a mit el is fogadtak. A programbeszéd tartásán Kossuth Ferenc is meg fog jelenni. — A szabadelvű párt Baross Gábort szándékozik 15-én agrárius programmal jelölni. (De mit szól majd ehhez Megyeri Krausz Lajos, a Nagy Magdol, a nagy merkantil ur?)

A rácalmási kerületben Koller Tivadar alapi földbirtokos jelölése ügyében szerdán délután fognak értekezletet tartani.

A csákvári kerületben, úgy látszik, hogy dr. Horváth Gyula jelöltsége mindig több hívet szerez pártjának. Ő maga nagyon bizik a sikerben. Általános azonban a panasz, hogy a jelöltek egyike sem szónok, azért történnek aztán olyan párbeszédok, a milyenről egyik levelezőnk ír:

— Komám! — mondja a csákvári ember — eddig aszontam, hogy a kormány emberre szavallók, de hát olyan nehezen esik neki a szó, biz' egy csöpp kedvem nincs a személyihöl.

— Az ám iszen éppég én is tetűled akartam tanácsot kérni, mondja a függetlenségi Clou — iszen a miénk is mástul kéri kölcsön, a mit mondani akar.

Székesfejérvárról fordulnak az állapotok: Az eddig alvó, illetve elalított ellenzék szellemi mindig erősebb hullámokat ver. Egyébként is akadt, a mi az ellenzéki szellemet fölkavarja. Itt az igazságügyi palota építése. A Bernstein és Káldor cég kapta meg az építést, mélyen leszállított áron s most valósággal kizsarloja a munkás népet (még visszatérünk rá). Mivel azonban kormánypartí védőszárnyak alatt jutott az üzlethez, az iparosok körében széltében nagy az elkérésedés maga ellen a kormánypart ellen is. A második a mi mély elkérésedést szült és lángra lobbantotta az ellenzék méltatlankodását — a kormánypart lapjának impertinens viselkedése. Eddig Fejérvár polgárai büszkének vallották magukat, hogy Kalocsayt ingyen, csupán a becsületért választották meg s most épen a kormánypart lapja vágja a szemük közé: hogy a pálinka gözétől inogva adták Kalocsayra szavazatukat, hogy nem az elv, hanem a pálinka gözöltött bennük. — A ki ismeri Fejérvári katolikus népet, tudja, hogy hitét a tübbe kész menni. Kalocsay megválasztásának egyik eszköze volt az ő egyházpolitikában elfoglalt álláspontja. S ime most ugyanaz a lap orra alá füstöli, hogy demagógok fanatizáltak, a keresztet hurcolták házról-házra, gúny tárgyává teszi a gyónás szentségét, midőn azt állítja, hogy lelkesedésükért bünbocsánatot adtak cserébe s a mennyei üdvösséget is kótyavetyélték. Annyi bizonyos, hogy ennyire semmivel sem lehetett volna megskarnálni az ellenzék harci vágját. A mint értesülünk, csütörtökön d. u. 6 óraker a függetlenségi párt jelölő értekezletet tart dr. Saára Gyula elnöklete alatt. A jelölt valószínűleg Kalocsay Alán lesz.

UJDONSÁGOK.

— Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit és elvtársainkat, hogy a megyében történő képviselő választási mozgalmakról minél részletesebb és minél gyakoribb tudósításokat küldeni sziveskedjenek, hogy olvasóközönségünket a megyében történő összes mozgalmakról híven és pontosan értesíthessük.

— A vármegye közigazgatása. Ma d. e. 10 óraker tartotta Fejérvármegye közg. bizottsága rendes havi ülését Huszár alispán, később Fiáth főispán elnöklete mellett. Az általános jelentés után Szűcs főjegyző referálja Vajda kir. főmérnök kérvényét, melyben az utiátalány, valamint a személyi és dologi kiadásokhoz a vármegye nagyobb arányu hozzájárulását kéri. A bizottság magáévá tette a főjegyzői előterjesztést s így az utiátalányt a régi összegben, a személyi és dologi kiadásokat 6082 kor. 74 filléren állapítja meg. Néhány kihágási ügy tárgyalása után a tiszti ügyész és árvaszéki ülnök jelentése tudomásul vétetett. A

pénzügyigazgatóság jelentése szerint az adókivetés betérjesztett. Julius hó végéig adókövetelés volt 3717.979 kor. 33 f. befolyt augusztus hóban 3.110.034 kor. 09 f. hátralék 607.945 kor. 24 f. Ideiglenes házádomentesség és fizetési halasztás 54 esetben adatott. A kir. ügyész a fogház állapotáról jelent; július hó végén volt 75 fogoly, augusztusban hozzájött 34, elment 27 s így a hó végén maradt 83. A későbbi tárgyalásnál vita nélkül elfogadtatott az előadói előterjesztés. A pötlei miserábilis iskolaügy keltett némi vitát. Ez az iskola évek óta szünetel, noha az iskola fenntartására Gullner Gyula bérlő szerződésileg kötelezve van. Végre is elhatározott, hogy a kiskoru tulajdonos, Zsigray Antal gróf jogi képviselője felszólíttatik ebbeli kötelezettségének teljesítésére. Még néhány iskolaügy elintézése után az ülés 12 óraker véget ért

— **Esküvő.** Fényes esküvő folyt le a mult vasárnap Nagy-Lángon. *Kleblatt* Nándor nógrádmegyei bérlő vezette oltárhoz *Roll* Mariska kisaszonny, *Roll* Ignác n.-lángi uradalmi főerdész bájos leányát. Az esketést *Schultz* István n.-lángi plebánus végezte, a ki könnyeket csalt megható beszédével a jelenlevők szeméiből.

— **Hegyközségi ülés.** Mivel a hegyközségi szabályrendelet köztörvénybe ütközött intézkedést tartalmazott, a miniszter hatályon kívül helyezte. Vasárnap jöttek össze a szőlőtulajdonosok s bár némelyek elleneztek, a többség a szabályrendelet kidolgozására egy albizottságot küldött ki. Egy kellemetlen s nagy feltűnést keltő incidens fordult elő ez alkalommal. Saára ügyvéd a gyűlés folyamán szóvitába elegyedett Kövesi ügyvéddel, minek folyamán ez utóbbi kijelentette, hogy a mennyiben Saára nem szőlőtulajdonos, e helyütt szava nincs. Ezen állítását a hiteles lajstrom adataival igazolja. Saára ügyvéd élesen kikel Kövesi ellen s bizonyítja, hogy nem telexkönyvi, de tényleges birtokosa neje szőlőjének, az adót is ő fizeti. A kinos hatást keltő ügygyel a mi nem ohajtottuk bővebben foglalkozni. Tény az, hogy Kövesi kijelentésére bármely hely alkalmas lett volna, csak ez nem.

— **Halálozás.** Csak nemrég kísértük el utolsó földi útján a város egyik veterán tisztviselőjét néhai Holly Istvánt, midőn a gyászos házra újabb gyász borult. A hitves után bánkódó özvegy nem tudta sokáig elviselni a veszteséget, lelkén ült a bánat, mignem néhány nappal ezelőtt hirtelen rosszul lett s visszaadta lelkét Teremtőjének. Ma délután temették el nagy részvét mellett. A család ez alkalommal a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. Holly Géza ügyvéd és neje Craenbroeck Valeria, Holly Béla m. kir. honvéd főhadnagy, Schwanner Jánosné szül. magyarbéli Jankó Eszter a maguk és az összes rokonság nevében is fájdalommal jelentik, hogy a forrón szeretett édes anya, testvér, napja illetoleg rokon özv. *Holly* Istvánné szül. magyarbéli *Jankó* Julianna folyó évi szeptember hó 9-én reggeli 4 óraker, életének 60-ik évében hosszas szenvedés, a haldoklók szentségének átjatos felvétele után az Urban csendesen elszenderült. A boldogult drága földi maradványai folyó évi szeptember hó 10-én délután 5 óraker fognak a gyászháznál (Távirda-utca 1. sz.) beszenteltetni s a Feltámadási sirkertben nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig folyó hó 11-én reggel 1/8 óraker fog a felsővárosi Szt.-Sebestyén-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Székesfejérvár, 1901. szeptember hó 9-én. Áldás és béke lengjen drága porai felett!

— **Köszönetnyilvánítás.** Felejthetetlen, drága férjem, néhai *Kunze* Frigyes alezredes elhunytá alkalmából mély fájdalomkat az ismerősök és jóbarátok által tanusított részvét enyhítette. Úgy a magam, mint az egész család nevében e helyütt

mondok köszönetet mindazoknak, kik bánatunkat megosztani igyekeztek, a ravatalra koszorut helyeztek avagy a temetés folvamán fogataikat rendelkezésünkre bocsajtották. Özv. *Kunze* Frigyesné.

— **A csendörök a választásokon.** A belügy-miniszterium a honvédelmi miniszterium és az igazságügyi miniszterium delegáltjaiból szűkebb értekezlet foglalkozott annak a megállapításával, hogy a csendőrségnek az általános képviselő-választásra minő utasítás adassék ki, illetoleg az eddig évenyben volt utasítások miként módosíthatassanak. Az utasítás már el is készült és ki is adták a csendőrkörületi parancsnokságoknak. Legnevezetesebb ebben az utasításban az, hogy a csendőrség mint készenlét jelenik meg a választás színhelyén, ott az előre kijelölt helyen állást foglal és a választási elnök intézkedése nélkül a készenlét nem tagozódhatik, annak az emberei a választók közé nem vegyülhetnek. Az utasítás egyébb részletei szintén arra szolgálnak, hogy a karhatalom és a választó közönség minél inkább szeparáltságok. A legénység kioktatása az új utasítás értelmében már megkezdődött.

— **Gyermekrablás.** Szokatlan városunkban az eset, melynek szerephőse egy tolonc-uton haladó női személy. Tegnap délelőtt 10 óra után Borsos Imre megyei hivatalnok 3—4 éves Juliska nevű leánykaja a zárdabeli ovodából jött ki, midőn egy szegényesen öltözött nő karon fogta s a kis leány minden vonakodása dacára a Budai-ut felé vonszolta. A Budai-uton a Nagy-féle gyógyszerészert tájékoz felhűnt a járőkelőknek a kis leány, de főleg a kisérőnek is gyanus magatartása s csakugyan kérdőre is vonták a leányt s mert kitérő válaszan eligazodni nem lehetett, nem bocsajtották szabadon. Már 1 óra felé járt az idő, midőn *Reő* István rfőkapitány véletlenül arra járt, a csoportosulásra figyelmessé lévén, igazolásra szolította a leányt, a ki azonban minden felvilágosítást megtagadott. A még mindig ismeretlen hajadon a varosházára kísértetvén megállapított, hogy *Dani* Julianna pátkai illetőségű, 21 éves hajadon, a ki Dombóvárról költött utlevéllel kiutasítottván városunkban is időzött s innen már a reggeli vonattal távoznia kellett volna. Ama védekezésének, hogy az ismeretlen kis leányt haza akarta kísérni, hely nem adható s így ellene a bünvádi eljárás megindítatott. Csak délután lehetett megállapítani a kis lány kiletét is, a kiért szülei ekkorra tüvé tették az egész várost.

— **Mulatságok.** A »Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylet-ének székesfehérvári fiókjá f. hó 15-én özvegy és árvaalap javára *Varga* István vendégelőjében (Alsó királysor 2. sz.) világpóstával egybekötött zártkörű táncünnepelet rendez. Belépti-díj: személyjegy 1 korona, családjegy 1 korona 60 fillér. A legtöbb levelező-lappal bíró hölgy egy diszes albumot kap ajándékba, a legtöbb levelező-lappal bíró fiatalember pedig kedves meglepetésben részesül.

Ugyanezen napon vagyis f. hó 15-én Prikkel János vendéglős zártkörű szüreti mulatságot rendez saját helyiségében. Belépti-díj: személyjegy 60 fillér, családjegy 3 tag, után 1 korona. A meghívó kívánatra felmutatandó.

— **Névváltoztatás.** *Kohn* Károly baracscai illetőségű, miskolci lakos vezetéknévét belügy-miniszteri engedéllyel »Kopár«-ra változtatta.

— **Tűzek.** Duna-Adonyból írják lapunknak, hogy ott vasárnap este fél 9 óra tájban vészhang kongása verte fel a lakosságot. Szeiit József vendéglős udvarán csaptak fel a pusztító lángok s bár az adonyi tűzoltók mindent elkövettek a tűz elfojtására, az égő szénakazal nem volt megmenthető. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy a kuglizó legények valamelyike égő szivarvéget dobott el s attól kapott tüzet a közeli kazal. A kár 200 korona. Csakis a nagy szélcsendnek köszönhető, hogy a szomszédos házcsoport nem lett a tűz martaléka. Tegnap. azaz f. hó 9-én Cecén keltett nagy riadalmat a reggeli órákban a vészir, mely Nagy Mihály cecei ga-daember háza 1.5 óre gyújtotta a község apraját nagyját. A kazalba rakott takarmány szalma gyulladt ki s bár a polgárság a tűzoltókkal együtt minden erejüket megfeszítették a tűz lokalizálására, ez sehogys sem sikerült. Gyors egymásutánban még három kazal fogott tüzet s le is ég-tt. A nyomban megejtett helyszini szemle alkalmával konstatáltatott, hogy a tűz bünös kezek munkája, mert a tűz keletkezése egyébként nem magyarázható meg. A csendőrség megindította a nyomozást, a mely azonban közelebbi adat héján alig vezet eredményre. A kár mintegy 600 korona, mely összeg biztosítás folytán megterül.

— **Verekedő asszonyok.** E cimen lapunk legutóbbi számában megjelent közleményt helyesbítjük akként, hogy nem Heimné verte meg Zenalkónét, hanem Zenalkó István bántalmazta Heimnét. Tudtukkal ez ügyben bünvádi eljárás van folyamatban s az orvosi látlelet a súlyos testi sértés büntetést minden kétséget kizárólag igazolja. Hogy azonban a helybeli sajtó által egyértelműleg apostrofált sajnálatos dologban az igazság a perlekedő ügyfelek közül melyiknek a részén van, ez idő szerint nem tudjuk. Epen ezért hírlapirói kötelességünknek tartjuk a mai napon vett alábbi nyilatkozatnak helyt adni:

Becses lapjának folyó hó 8-iki számában »verekedő asszonyok« cim alatt egy közlemény jelent meg, melyre vonatkozólag kinyilatkoztatom, miszerint az szoról-szóra koholt és hazug rágalom, ami annak idején és arra illetékes helyen ki fog derülni! Tisztelettel *Zenalkó István*.

— **Újítás a postánál.** Az utalványforgalom Magyarországon olyan nagy, hogy annak könnyebb és pontosabb elszámolása céljából szükségesnek találta a keresk miniszter f. é. 31384. sz. rendelet alapján elrendelni, hogy f. évi október 1-től kezdve csakis a szorosban vett belföldi (magyar- és horvát-szlavonországi) forgalomban váltott postautalványokat szabad rózsaszínű uralpon kiállítani; míg a külföldre (Ausztriát és a megszállott tartományokat is ideértve) szoló postautalványokhoz a sárga (az eddigi külföldi) uralpot kell használni. A külföldre szoló (sárga) postautalványok cimiratában ezental a rendeltetési ország nevé is ki kell írni.

— **Takonykór a vidéken.** Szabad-Battyányban a gazdák nem kis rémületére egy lovat takonykór gyunuja miatt lebunkóztak s a boncolás során a veszedelmes állatbetegség minden kétséget kizárólag konstatáltatott. Azóta újabb gyanus megbetegedés is történt, a ló kurtása azonban egyelőre nem rendeltetett el. A fertőzött szállások, de az egész község is zár alá vétetett s a hatóság a gyorsan fertőző betegség tovatérjedésének megállítására a szükséges intézkedéseket kellő időben fogantatosította.

Képviselő-választási
ZÁS ZLÓK ÉS JELVÉNYEK
rendkívül olcsó áron
Knazovitzky Bélánál
Székesfejérvárott, Nádor-utca.

BERNSTEIN ÉS KÁLDOR

TÜZIFA-, KÖSZÉN- ÉS COAX ÜZLETE

Tisztelettel értesitem az érdeklődőket, hogy mai naptól kezdve elfogadok előjegyzéseket egyes társaságok alakítására úgy

közönséges **KÖSZÉN**, mint
... **POROSZ-SZÉN** és ...
COAX-RA wagononkénti szállításra **jutányosabb** árban.

Levelező-lapon történt meghívásra szívesen szolgálok személyesen is fölvilágosítással.

Tisztelettel **BALOG LIPÓT** Háltér 2. sz.

Meghívás.

A BODAJKI KERESZTÉNY HITELSZÖVETKEZET
I. é. szept. 22-én délután 5 órakor
a Kath. Kőr nagytermében

II. évi rendes közgyűlését

tartja, melyre a tagok meghívotnak.

T Á R G Y:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése kapcsán a zárszámadások betérjesztése és a felmentések.
2. A mérlegben feltüntetett nyereség-felosztás tárgyalása.
3. A választmány 7 tagjának kilépése és választása.
4. Felügyelő bizottság választása.
5. Indítványok, ha a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban benyújtatnak.

NB. Kilépő választmányi tagok: Rédl Jakab, Stoffer Sándor, Gábor János, Kerger István, Molly István, Zahola Károly, Slett József.

Szavazni a befizetéssel hátralékos csak akkor jogosult, ha hátralékát szept. 20-ig befizeti. Bodajk, 1901. szeptember 1-én.

Igazgatóság.

Hirdetések felvételnek kiadóhivatalunkban (Szent-István-tér I. szám) jutányos áron.

Bodajki keresztény hitelszövetkezet mérleg számlája 1900/1. évben.

V A G Y O N				T E H E R				
	Kor.	fill.	Kor.	fill.	Kor.	fill.	Kor.	fill.
1 I. év kölcsöneiben	5916	—	—	—	1 Az I. évtársulat vagyona a múlt évről	3638	20	—
2 II. "	7708	—	13624	—	2 " " folyó évi heti befizetései	3660	—	7298 20
3 Készpénzben	316	58	316	58	3 Az I. évtársulat osztalékszámáján	192	92	—
4 Hátralékos kamatokban	—	28	—	28	4 3 kilépett tag heti befizetései az I. évt. javára	25	—	217 92
					5 II. évtársulat f. évi hetibefizetései	2175	20	2175 20
					6 Takarékbetétek	3537	19	—
					7 Év végén tőkésített kamatok	116	34	3653 53
					8 Tartalékalap számla	48	38	—
					9 Uj tartalékalap számla (a tiszta jöved. 20%)	75	49	123 87
					10 Átmeneti tétel: Befizetett jövő évet illető kamatok	193	64	193 64
					11 Üzletrészek jövedelme: I. évtársulat 350 betét à=50 fillér	175	—	—
					12 II. évtársulat 207 betét à=50 fillér	103	50	278 50
			13940	86				13940 86

Pénztári forgalom 12213 korona 86 fillér.

Nyereség és veszteség számla.

K I A D Á S				J Ö V E D E L E M			
	Kor.	fill.	Kor.	fill.		Kor.	fill.
1 Letétek után kifizetett kamat	19	71	—	—	1 Mult évben fizetett f. évet illető kamat	80	96
2 Év végén tőkésített kamat	116	34	—	—	2 F. évben fizetett kamatok	542	—
3 Könyvek és nyomtatványokra	154	10	—	—	3 Késedelmi kamatok	61	33
4 Adó, irodaszolga fizetés, fűtés, világítás	101	65	—	—	4 Beiratás és illetékekből	91	50
5 Pénztárnok tiszteletdíja	30	—	421	80			
6 Tartalékalapra a tiszta jövedelem 20%	75	49	—	—			
7 Üzletrészek jövedelme	278	50	353	99			
			775	79			
						775	79

A számadás idejében volt az egyletnek 172 tagja 364 betéttel.
A számadási évben belépett . . . 85 . . . 207 . . .
Összesen 257 . . . 571 . . .

Kimaradt 3 tag 14 betéttel.

Maradt 1901. Junius 23-án 254 tag 557 betéttel.

Bodajk, 1901. Junius hó 23-án.

Szentiványi Károly s. k.,
elnök.

Pap Móricz s. k.,
igazgató és pénztárnok.

Ládbadi Mihály s. k.,
igazgató.

Ásványi Béla s. k.,
könyvvezető.

Ezen nyereség és veszteség számlát a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és helyesnek találtuk. A felügyelő bizottság az évi számadásokat és jelen mérleget nemkülönbön a nyereség felosztást tárgyzó indítványokat a ker. törvény 195. §. szerint megvizsgálta — azokat a közgyűlésnek tett évi jelentése szerint helyesnek találta.

Bodajk, 1901. Szeptember 1-én.

Vértes Ferencz s. k.,
felügyelő biz. elnök.

Moóró Mihály s. k.,
felügyelő biz. tag.

Kis György s. k.,
felügyelő biz. tag.

Nyomatott Számmer Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejervárott.